

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. C.18.0354.N

H.F. bvba, met zetel te 9920 Lovendegem, [adres],

eiseres,

vertegenwoordigd door mr. P.L., advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 1050 Brussel, [adres], waar de eiseres woonplaats kiest,

tegen

R.D.A.C., vennootschap naar vreemd recht, met zetel te Dublin (Ierland), [adres],

verweerster,

vertegenwoordigd door mr. I.H., advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 1050 Brussel, [adres], waar de verweerster woonplaats kiest.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het vonnis in laatste aanleg van de Nederlands-talige rechtbank van koophandel te Brussel van 30 mei 2018, met rolnummer A/16/04348.

Advocaat-generaal R.M. heeft op 7 januari 2019 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Sectievoorzitter E.D. heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal R.M. heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

De eiseres voert in haar verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

Tweede onderdeel

Ontvankelijkheid

1. De verweerster werpt twee gronden van niet-ontvankelijkheid op:
 - het onderdeel heeft geen belang omdat de beslissing om het forumkeuzebeding krachtens artikel 25 van de Verordening nr. 1215/2012 van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (hierna Brussel *Ibis*-Verordening) geldig te verklaren en de Ierse wet nr. 27/1995, die Richtlijn 93/13/EEG van 5 april 1993 betreffende de oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten omzet in het Ierse recht, niet toe te passen, naar recht verantwoord blijft aangezien de eiseres noch door voornoemde richtlijn, noch door de Ierse wet wordt beschermd aangezien zij zelf geen consument is maar handelde in haar hoedanigheid van cessionaris van de schuldvorderingen van de consumenten;
 - het onderdeel heeft verder ook geen belang omdat de beslissing om het forumkeuzebeding krachtens artikel 25 Brussel *Ibis*-Verordening geldig te verklaren en niet naar het Iers recht te verwijzen, naar recht verantwoord blijft aangezien de Ierse wet nr. 27/1995 die Richtlijn 93/13/EEG omzet in het Ierse recht, krach-

tens bijlage 1, e), ii), bij die wet hoe dan ook niet van toepassing is op een forumkeuzebeding dat in overeenstemming is met artikel 25 Brussel *Ibis*-Verordening.

2. Het bestreden vonnis bevat geen vaststellingen omtrent de hoedanigheid van de eiseres.

Het Hof vermag deze hoedanigheid niet zelf in feite te beoordelen.

De eerste grond van niet-ontvankelijkheid moet worden verworpen.

3. Het onderzoek van de tweede grond van niet-ontvankelijkheid valt niet te onderscheiden van het onderzoek van het onderdeel zelf.

Ook de tweede grond van niet-ontvankelijkheid moet worden verworpen.

Gegrontheid

4. Krachtens artikel 25, lid 1, Brussel *Ibis*-Verordening zijn, indien de partijen, ongeacht hun woonplaats, een gerecht of de gerechten van een lidstaat hebben aangewezen voor de kennisneming van geschillen die naar aanleiding van een bepaalde rechtsbetrekking zijn ontstaan of zullen ontstaan, dit gerecht of de gerechten van die lidstaat bevoegd, tenzij de overeenkomst krachtens het recht van die lidstaat nietig is wat haar materiële geldigheid betreft. Deze bevoegdheid is exclusief, tenzij de partijen anders zijn overeengekomen. De overeenkomst tot aanwijzing van een bevoegd gerecht wordt gesloten:

- a) hetzij bij een schriftelijke overeenkomst of bij een schriftelijk bevestigde mondelinge overeenkomst;
- b) hetzij in een vorm die wordt toegelaten door de handelwijzen die tussen de partijen gebruikelijk zijn geworden;
- c) hetzij, in de internationale handel, in een vorm die overeenstemt met een gewoonte waarvan de partijen op de hoogte zijn of hadden behoren te zijn en die in de internationale handel algemeen bekend is en door partijen bij dergelijke overeenkomsten in de betrokken handelsbranche doorgaans in acht wordt genomen.

5. Uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt dat de partijen in artikel 2.4 van de algemene voorwaarden bij de vervoerovereenkomst, waarover

niet afzonderlijk werd onderhandeld, de Ierse gerechten, dit zijn de gerechten van de lidstaat waar de verkoper gevestigd is, uitsluitend bevoegd hebben verklaard om kennis te nemen van geschillen met betrekking tot die overeenkomst.

6. De materiële geldigheid van dit beding inzake internationale rechtsmacht moet, krachtens voormeld artikel 25, lid 1, Brussel *Ibis*-Verordening, aldus worden beoordeeld overeenkomstig het Ierse recht, met inbegrip van de Ierse Wet nr. 27/1995, die Richtlijn 93/13/EEG heeft omgezet in het Ierse recht.

7. Overeenkomstig artikel 3, lid 1, Ierse Wet nr. 27/1995 is de wet behoudens de bepalingen van bijlage 1 van toepassing op alle bedingen in een overeenkomst aangegaan tussen een verkoper van goederen of een dienstverrichter en een consument, die niet afzonderlijk werden onderhandeld.

Krachtens artikel 3, lid 2, wordt in het kader van deze wet een beding in een overeenkomst als oneerlijk beschouwd indien het, in strijd met het vereiste van goede trouw, het evenwicht tussen de uit de overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen van de partijen ten nadele van de consument aanzienlijk verstoort.

Krachtens voormeld artikel 3, lid 4, wordt een beding steeds geacht niet het voorwerp van afzonderlijke onderhandeling te zijn geweest wanneer het, met name in het kader van een toetredingsovereenkomst, van tevoren is opgesteld en de consument diens gevolge geen invloed op de inhoud ervan kon hebben.

Krachtens artikel 3, lid 7, en punt 1, sub q, van bijlage 2 kunnen bedingen als oneerlijk worden aangemerkt, wanneer zij tot doel of tot gevolg hebben het indienen van een beroep of het instellen van een rechtsvordering door de consument te beletten of te belemmeren.

Krachtens artikel 6 van de vernoemde wet bindt een oneerlijk beding in een overeenkomst tussen een verkoper of dienstverrichter en de consument deze laatste niet.

8. Het Hof van Justitie oordeelt in vaste rechtspraak dat artikel 3, lid 3, Richtlijn 93/13/EEG, waarvan artikel 3, lid 7, Ierse Wet nr. 27/1995 de omzetting vormt in het Ierse recht, aldus moet worden uitgelegd dat een beding in een overeenkomst tussen een consument en een verkoper dat tevoren door de verkoper is opgesteld en waarover niet afzonderlijk is onderhandeld, en dat de rechter van de plaats van vestiging van de verkoper bevoegd verklaart voor de beslechting van alle uit de overeenkomst voortvloeiende geschillen, als oneerlijk kan worden aangemerkt (HvJ 27

juni 2000, *Océano Grupo*, C-240/98-C-244/98; HvJ 4 juni 2009, *Pannon*, C-243/08; HvJ 9 november 2010, *VB Pénzügyi Lízing*, C-137/08).

9. Het bestreden vonnis dat slechts de formele geldigheid van het voorliggende beding inzake internationale rechtsmacht heeft getoetst aan de voorwaarden van artikel 25 Brussel Ibis-Vordering, zonder na te gaan of dit beding, krachtens het op grond van de verwijzingsregel in deze bepaling toepasselijke recht, de rechten en verplichtingen van de partijen ten nadele van de consument aanzienlijk verstoort, is niet naar recht verantwoord.

Het onderdeel is gegrond.

Dictum

Het Hof,

Vernietigt het bestreden vonnis.

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het vernietigde vonnis.

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent over aan de feitenrechter.

Verwijst de zaak naar de ondernemingsrechtbank te Leuven, rechtszitting houdend in laatste aanleg.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, eerste kamer, samengesteld uit sectievoorzitter E.D., als voorzitter, de sectievoorzitters B.D. en A.S., en de raadsheren K.M. en B.W., en in openbare rechtszitting van 8 februari 2019 uitgesproken door sectievoorzitter E.D., in aanwezigheid van advocaat-generaal R.M., met bijstand van griffier V.V.D.S..

V.V.D.S.

B.W.

K.M.

A.S.

B.D.

E.D.